

## POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky: **Ondřej Kůrka** .....

Název práce: **Vývoj platební bilance České republiky v letech 1996-2017** .....

Jméno oponenta práce: **Ing. Adéla Zubíková** .....

|                                                                    | 1                                   | 2                                   | 3                                   | 4                        |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| <b>Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta):</b>           |                                     |                                     |                                     |                          |
| 1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?                     | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?                    | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu? | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?          | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### **Slovní hodnocení (několik vět), zejména:**

**Bod 1.1:** Vybrané téma je aktuální a významné už jen z toho důvodu, že platební bilance a její jednotlivé položky patří mezi hlavní makroekonomické indikátory ukazující celkovou výkonnost ekonomiky. Téma odpovídá studijnímu profilu autora.

**Popř. ostatní:** K bodu 1.2: Zvolená problematika je náročná na teoretické znalosti z důvodu své komplexnosti. K bodu 1.4: Dostupnost podkladových materiálů není obtížná, potřebná data jsou dostupná elektronicky z webových stránek ČNB.

### **2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:**

|                                                                                                                            |                          |                                     |                                     |                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| 2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?                                                                        | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?                                                                   | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?                                                                     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?         | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry? | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |

### **Slovní hodnocení (několik vět), zejména:**

**Bod 2.1:** Kompozice práce je logická a přehledná.

**Bod 2.5:** Vzájemná kompatibilita jednotlivých prvků základní linie práce odpovídá standardu. Teoretická část práce je vhodným základem pro praktický výzkum tohoto tématu.

**Popř. ostatní:** K bodu 2.2: Používání učebnic pro psaní bakalářských prací není vhodné (viz Metodika NF str. 8). Autor mohl použít více aktuálních zdrojů. Kladně hodnotím zařazení zahraniční literatury. K bodu 2.3: Autor několikrát v textu uvádí „statistickou významnost“, aniž by statistickou významnost počítal/dokládal. Na str. 30 autor uvádí „Údaje uvedené v tabulkách jsou předběžné údaje z výroční zprávy toho roku“ – zde není jasné, zda jsou údaje

pro všechny roky předběžné (pak by to snižovalo jejich vypovídající schopnost) či zda jde vždy jen o poslední rok – pak mohl být údaj pro daný rok čerpán z výroční zprávy dalšího roku.

### 3. Hodnocení kvality textu práce:

|                                                                                                       |                                     |                                     |                                     |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| 3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?                                                     | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?                                        | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?          | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?                                    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?                  | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty? | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |

### Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

**Bod 3.2:** Cíl práce je jasně formulován v posledním odstavci úvodu, autor zde uvádí rámcový cíl práce, dílčí cíle práce a dvě hypotézy.

**Bod 3.3:** Cíl práce byl stanoven velmi široce, a to zejména vzhledem k vybrané periodě. Ve vybraném období, jak uvádí sám autor, měla na platební bilanci vliv celá řada faktorů a událostí a analýza každého/každé z nich by vydala na samostatnou bakalářskou práci. Z tohoto důvodu nelze konstatovat, že by byl cíl bezezbytku splněn. Dílčí připomínka - autor neuvedl na konci praktické části doporučení pro hospodářskou politiku, jak bylo avizováno v zadání. Zkoumaná perioda se liší v názvu a 1. odstavci s periodou uvedenou ve 4. odstavci.

**Bod 3.4:** Celková koncepce teoretické části je v pořádku. Některé, poměrně dlouhé, pasáže jsou převzaty pouze z jednoho zdroje, např. kap. 2.2.1. Teoretická část působí neukončeně. Doporučovala bych na konec teoretické části uvést shrnutí či východiska pro praktickou část. Teoretická část se mohla zabývat také devizovými intervencemi.

Dílčí připomínky: str. 12: vysvětlení teorie komparativní výhody není zdařilé (země se nebude orientovat na výrobu produktů s nejmenší absolutní výhodou, ale na výrobu produktů, u kterých je nejnižší obětovaná výroba jiných výrobků). Str. 13: Teorie mezinár. směnných poměrů mohla být vysvětlena lépe. Str. 14: doporučovala bych uvést i další nástroje protekcionistické politiky.

**Bod 3.5:** Na počátku praktické části chybí metodika. Autor by se tak vyhnul opakování některých vysvětlivek. Praktická část splňuje cíl práce v tom, že „analyzuje“ vývoj platební bilance. Její vývoj je autorem doložen na celé řadě vlastních grafů a tabulek. Zde lze spatřovat autorovu přidanou hodnotu. Bohužel, jak již bylo řečeno, autor si zvolil příliš dlouhou dobu pro zkoumání a dopady jednotlivých vybraných událostí nebyly v práci příliš rozebrány. Komentáře k vývoji jednotlivých ukazatelů byly ve většině textu převzaty z jiných zdrojů. Řazení některých komentářů není logické, někdy se autor vrací k již popisovanému účtu/veličině.

V praktické části by již autor měl uvádět vlastní komentáře. V práci na toto téma poměrně zásadně absentuje uvedení grafu/tabulky s vývojem měnového kurzu a s vývojem podílu čistého exportu na HDP. Autor pro hodnocení dopadu celosvětové finanční a ekonomické krize vybral pouze roky 2007 a 2008. To považuji za nedostatečné, neboť krize plně dopadla na některé indikátory se zpožděním. Na konci praktické části chybí shrnutí výsledků.

*Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.*

*Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.*

Dílčí připomínky - Str. 31: autor uvádí, že od roku 1997 se eviduje kapitálový a finanční účet zvlášť a dále uvádí „Pro srozumitelnost mé práce nazývám tuto položku platební bilance jako finanční účet už od roku 1993“ – avšak v příslušné tabulce uvádí „Kapitálový účet“. Str. 60: autor chybně uvádí, že nejvyšší hodnota přebytku BÚ byla v roce 2015, a to 53,5 mld. Kč – bylo to v roce 2016, a to cca 75 mld. Kč. Str. 66: v grafu č. 20 by mělo být na pravé vertikální ose uvedeno Kč/EUR. Str. 72: u porovnání životní úrovně a konvergence SR k ČR by bylo dobré uvést ukazatel poměru HDP na obyv. obou zemí k průměru HDP na obyv. v EU (standardní ukazatel).

*Bod 3.6:* Tuto rozsáhlou práci se autorovi podařilo komprimovat do logicky koncipovaného závěru. Dílčí připomínky – vývoj jednotlivých účtů zapříčiňuje ekonomickým vývojem, zároveň však vývoj jednotlivých účtů ovlivňuje HDP. Bylo by vhodné směr této kauzality objasnit v teoretické části práce. Dále uvádíte, že byla platební bilance ovlivněna vnější hospodářskou politikou ostatních zemí, to však v práci podloženo není.

*Popř. ostatní:* Kompozice práce je logická.

#### 4. Hodnocení formy a stylu práce:

|                                                                                          |                                     |                                     |                                     |                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| 4.1 Jaká je formální úprava práce?                                                       | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?                      | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie? | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### *Slovní hodnocení (několik vět), zejména:*

*Bod 4.2:* Str. 35 – u přímé citace není uvedena stránka a navíc tento zdroj (Klaus 2013) není obsažen v seznamu literatury. Drobná připomínka – pozn. pod čarou č. 1 by měla být uvedena kurzívou, jedná se o přímou citaci.

*Popř. ostatní:* *K bodu 4.1:* Celkově v pořádku. Drobná připomínka: v grafu č. 1 zůstal nápis „Název osy“ a nebyl změněn fond roků na Times New Roman. Špatný fond též v tab. 4. Místo zůstalo číslo na konci řádku. *K bodu 4.3:* V závěrečné práci by se autor měl již vyvarovat používání 1. osoby jednotného i množného čísla, pakliže tato formulace nevykazuje určitou přidanou hodnotu. Práce obsahuje celou řadu gramatických chyb a překlepů (např. abstrakt – „faktory, které ovlivnili...“, str. 11 „S Merkantilisty souhlasily...“, str. 12 „všech výrobku“, str. 14 „debetní položky,...vznikali“, str. 16 „Platební bilance státu by měli...“, str. 17 „náklady související z mezinárodním...“, str. 19 „v různých zemí“ + „mluvíme o investici do akcií“ + „v oficiálních měnových institucí“, str. 26 „nové položky, které se dříve zaznamenávali...“, str. 28 „české republiky“, str. 29 „běžného účtů platební bilance“, str. 30 „mld. Korun“ + „z východních zemích“, str. 36 „se v podstatě jednalo kurz“ + „...ostatních investic. Ty se dostali...“, str. 41 „výrazně vzrostli ceny“, str. 44 „se akcie vyšplhali“, str. 45 „banky...se snažili“, str. 50 „zvýšení přímých investice“ + „Dalším statistiky významným“ + „Čechů pracujících v cizině“, str. 53 „výnosy se výrazně snížili“ a další...). Některé formulace nejsou zdařilé, např. „Za vinu to můžeme dát“ (str. 31), „pokusím se“ (str. 39), „přineslo své ovoce“ (str. 41) a další. Některé pasáže v praktické části by měly být uvedeny v minulém čase. Místo chyba v čárce.

*Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.*

*Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.*

**5. Celkové hodnocení** (*Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.):*

Práce přes uvedené připomínky splňuje základní požadavky z hlediska obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF. Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením „dobře“ s případným vylepšením při obhajobě.

**6. Otázky a připomínky k obhajobě:**

1. Jak byste aplikoval koncept tzv. J křivky na dopad devizových intervencí na čistý export ČR po roce 2013?

2. Na str. 51 ukazujete významnost migrace cizinců do ČR. Zvážil jste v komentářích pro poslední zvolenou periodu také migrační krizi?

3. Na str. 66 uvádíte nepřímou citaci ze zdroje IVK 2017: „Záměr intervencí ovlivnit inflaci byl nesplněný a díky zdražení dovozu to mělo velký dopad na ceny obecně.“ Nejde o protimluv?

**Navržená známka: dobře**

Datum: 20. 5. 2018

.....  
Podpis oponenta práce